

Nr 24.

Ankom till riksdagens kansli den 22 mars 1928 kl. 5 e. m.

Utlåtande, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående delaktighet i statens pensionsanstalt för svenska smörprovningarnas befattningshavare.

I en till riksdagen avlåten, till bankoutskottets förberedande handläggning hänvisad proposition nr 130 har Kungl. Maj:t, under återopande av propositionen bilagt utdrag av statsrådsprotokollet över ecklesiastikärenden för den 24 februari 1928, föreslagit riksdagen medgiva, att befattningshavare, anställda hos svenska smörprovningarna, må i överensstämmelse med vad av föredragande departementschefen angivits från och med den 1 juli 1928 vinna delaktighet i statens pensionsanstalt.

I fråga om smörprovningarnas ändamål och allmänna organisation innehåller propositionen i huvudsak följande redogörelse:

Svenska smörprovningarna hava till uppgift att verka för åstadkommande inom landet av ett gott och likartat, jämväl för den utländska marknaden lämpat smör. Till främjande härav verkställes genom smörprovningarna undersökning av smörs beskaffenhet.

Reglemente för svenska smörprovningarna ävensom instruktion för föreståndaren fastställles av lantbruksstyrelsen. Nu gällande reglemente är utfärdat den 19 november 1925.

Enligt reglementet har lantbruksstyrelsen överinseende över svenska smörprovningarna. Ledningen av dem utövas av en styrelse, bestående av fyra valda ledamöter jämte provningarnas föreståndare. Av de valda ledamöterna utses ordföranden och en ledamot av lantbruksstyrelsen. Två ledamöter väljas av hushållningssällskapens ombud.

Inkomst- och utgiftsstat för smörprovningarna fastställles av lantbruksstyrelsen. Berättelse rörande verksamheten skall av styrelsen årligen avgivas till lantbruksstyrelsen och hushållningssällskapens ombud.

Vid smörprovningarna äro anställda en föreståndare, en assistent och två konsulenter jämte nödiga biträden. Samtliga utses av smörprovningarnas styrelse. Föreståndaren skall hava förklarats kompetent av lantbruksstyrelsen, varjämte för tillsättning av assistent fordras medgivande av sistnämnda styrelse. De två konsulentbefattningarna hava upprättats enligt medgivande av 1927 års riksdag.

Till smörprovningarna har alltsedan 1890-talet beviljats statsbidrag. Bidraget utgick åren närmast före innevarande budgetår med 20,000 kronor. I samband därmed att 1927 års riksdag medgav anställande vid smörprovningarna av förut nämnda båda konsulenter, höjdes statsunderstödet till 40,000 kronor.

Kungl. Maj:ts förslag går ut på, att delaktighet i pensionsanstalten för ifrågavarande befattningshavare skulle medgivas efter de grunder, som gälla enligt kap. VII av anstaltens reglemente. Dessa grunder innebära, bland annat, att befattningarna, för att kunna förenas med pensionsrätt, skulle undergå särskild reglering, som skulle godkännas av lantbruksstyrelsen, att pensionsanstalten med stöd av denna reglering sedermera finge fastställa pensionsunderlag, att pensionsåldern bleve 65 år för manlig och 60 år för kvinnlig befattningshavare samt att för hel tjänstepension skulle fordras 33 tjänstår för manlig och 30 tjänstår för kvinnlig befattningshavare.

Med avseende å engångsavgift för retroaktiv tillämpning av anstaltens reglemente innebär förslaget att, därest befattning hos svenska smörprovningarna före den 1 januari 1929 anmäles för beredande av pensionsrätt, engångsavgift, där sådan avgift skall erläggas, skall utgå med det belopp, för vilket huvudmannen må uttaga ersättning genom löneavdrag av befattningshavaren.

Beträffande utredningen i övrigt får utskottet hänvisa till propositionen.

Utskottet.

Med hänsyn till vad departementschefen yttrat angående betydelsen av den verksamhet, som utövas av smörprovningarna, har utskottet ansett sig kunna tillstyrka, att delaktighet i statens pensionsanstalt må beredas befattningshavarna vid ifrågavarande institution. De av Kungl. Maj:t föreslagna huvudgrunderna för pensioneringen, vilka överensstämmer med vad som tidigare beslutats i fråga om vissa befattningshavargrupper inom närstående verksamhetsområden, har utskottet funnit sig böra godtaga.

På grund av det anförda får utskottet hemställa,

att riksdagen må bifalla Kungl. Maj:ts ifrågavarande proposition.

Stockholm den 22 mars 1928.

På bankoutskottets vägnar:

C. E. SVENSSON.

Vid förestående ärendes slutbehandling inom utskottet hava närvarit:

från första kammaren: herrar *C. E. Svensson, Gustafsson* i Stensholm, *Pettersson* i Olovstorp, *Lindley, Lindgren, Johansson* i Friggeråker, *Dalberg* och *Andersson* i Hedsta;

från andra kammaren: herrar *Borggren, Bäcklund, Olsson* i Berg, *Kloo, Höglund, Thore, Johansson* i Edsbyn och *Heiding*.
